

Сабақтың тақырыбы

Пропорция.

*Пропорцияның
негізгі қасиеті*

Сабақтың мақсаты:

Білімділігі: Жаттығулар мен тапсырмалар орындау арқылы оқушылардың прапорция туралы алған білімдерін еске түсіру, тереңдету, бекіту.

Дамытушылығы: Оқушылардың логикалық ойлау қабілеті мен есеп шығару дағдысын жетілдіру, дамыту.

Тәрбиелігі: Оқушыларды достық қарым-қатынасқа, жылдамдыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.

I. Ұйымдастыру кезеңі.

Сабақта жұмыс істеуге жағдайды қамтамасыз ету және оқушыларды сабақ барысында психологиялық дайындық.

II. Үй тапсырмасын тексеру.

№138 есептерінің жауаптарын сұрау.

Топқа бөлу

I-топ : тура пропорция

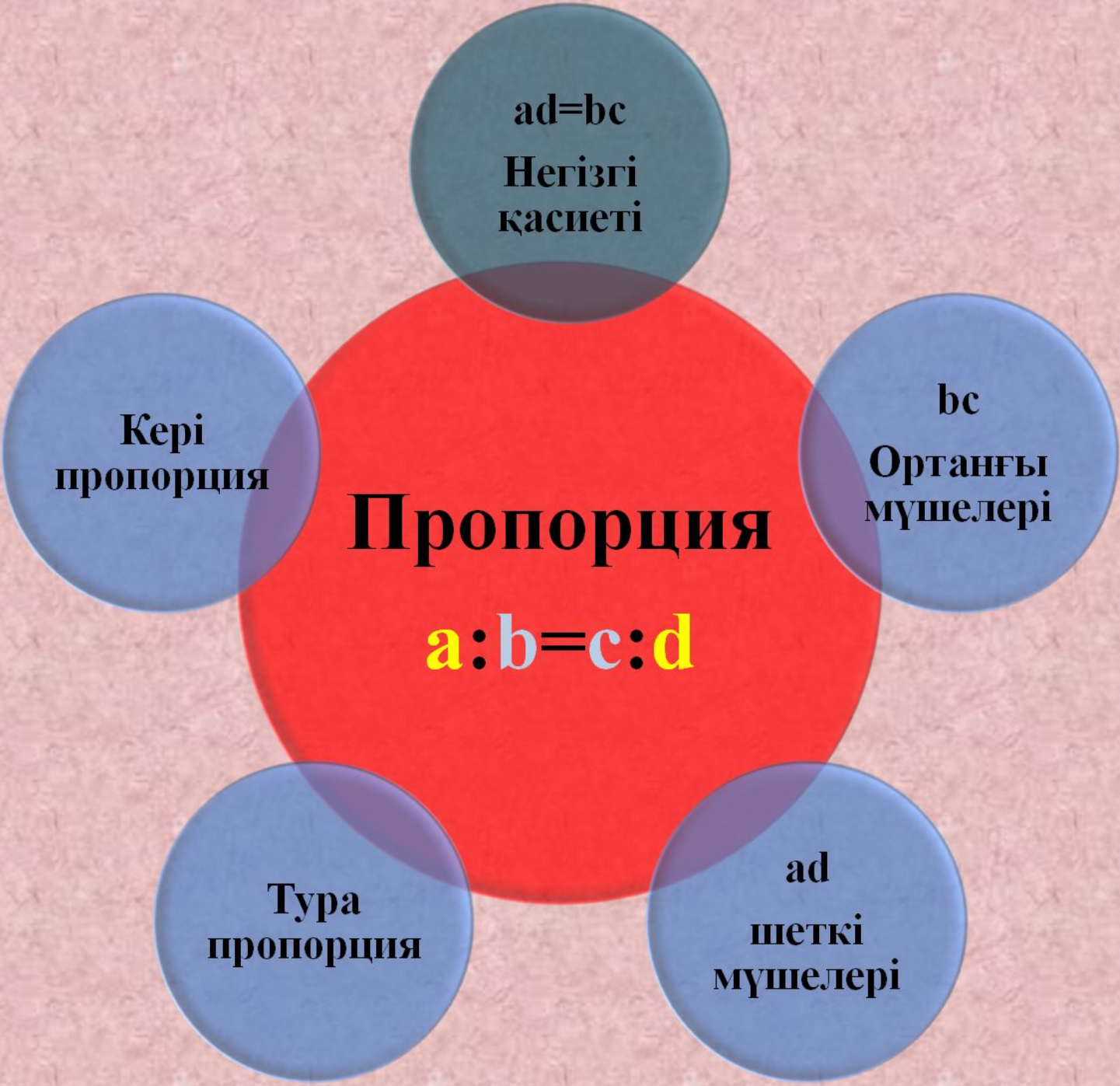
II-топ : кері пропорция

II. Өткенді нысықтау.

Миға шабуыл

- 1. Пропорция дегеніміз не?**
- 2. Пропорцияның негізгі қасиетін ата?**
- 3. Пропорцияның белгісіз ортаңғы мүшесін қалай табуға болады?**
- 4. Пропорцияның белгісіз шеткі мүшесін қалай табуға болады?**
- 5. Тура пропорционал шама дегеніміз не?**
- 6. Кері пропорционал шамалар дегеніміз не?**

$ad=bc$
Негізгі қасиеті

Кері пропорция

bc
Ортанғы мүшелері

Пропорция

$$a:b=c:d$$

Тура пропорция

ad
шеткі мүшелері

Біліміңді тексер

1-кезең

**Берілген сандардың қайсысынан
пропорция құрауға болады?**

18,6,42,7

60,100,3,5

45,35,9,7

9,7,28,30

Пропорцияның негізгі қасиетін пайдаланып есептерді шығару

I-топ

$$x:2,8=5:7$$

$$\frac{4,8}{x} = \frac{1,6}{7}$$

жауабы

2

II-топ

$$12:7=9:x$$

$$\frac{0,9}{15} = \frac{0,3}{x}$$

21

5,25

5

5

7

3

2-кезең:

Ойлан тап

(Мәселе есептер)

500 гр ерітіндіде 40 гр
тұз бар. Осы ерітіндінің
200 грамында неше
грамм тұз бар?

шешімі

500г-----40г

200-----x

$$X=200*40/500$$

$$X=16г$$

**Сүттің 7%-қаймақ.200кг
сүттен неше килограмм
қаймақ алынады?**

шешімі

200 кг -----100%
X кг-----7%

$$200/x=100/7$$

$$X=200*7/100$$

$$X=14 \text{ кг}$$

*4 тігінші 15 күнде 20 көйлек тігеді.
Өнімділігі осындай 2 тігінші 9 күнде
неше көйлек тігеді?*

6

*3-кезең:
Сандар сыр шертеді!*

Қазақстандағы ең көрікті ауыл

Қ. $\frac{1,2}{2} = \frac{x}{0,2}$

Б. $\frac{27}{5X} = \frac{9}{16}$

Л. $6,5:5,2=X:8$

А. $\frac{5,4}{3,6} = \frac{X}{5}$

Ш. $4.5X:27=9:1.8$

Ұ. $4,5:3.6=X:4$

Ү. $\frac{X}{10} = \frac{18}{60}$

ШЕШІМІ

3

30

9,6

5

10

7,5

0,12

Сергіу сәті

Егер сынып оқушылары әр партаға 2-ден отырса, онда 3 оқушыға орын жетпей қалады. Ал егер 3-ден отырса, онда 3 парта бос қалады. Сыныпта қанша оқушы бар?

A)27

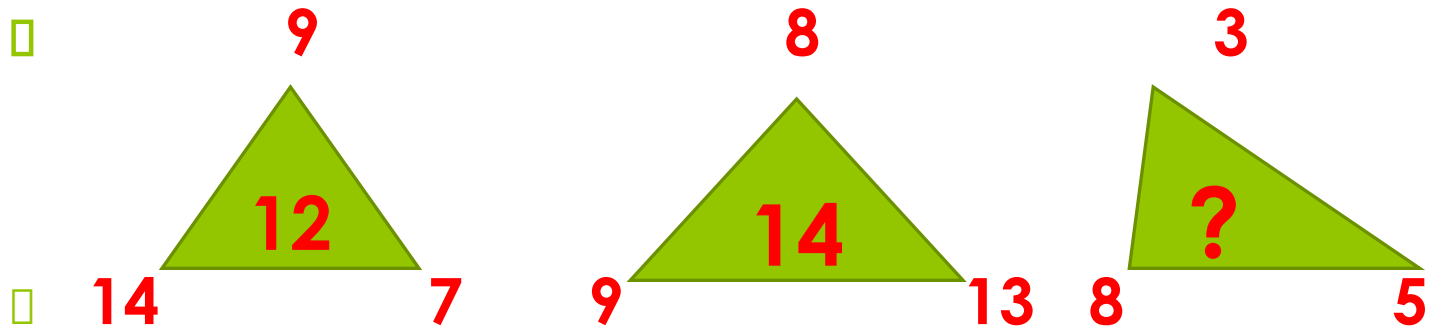
B)25

C)23

D)21

E)29

□ 1-ші, 2-ші және 3-ші фигурадағы сандар белгілі бір тәртіпке байланысты орналастырылған. Сол тәртіпті ескеріп, сұрақ белгісінің орнына қандай сан болады?

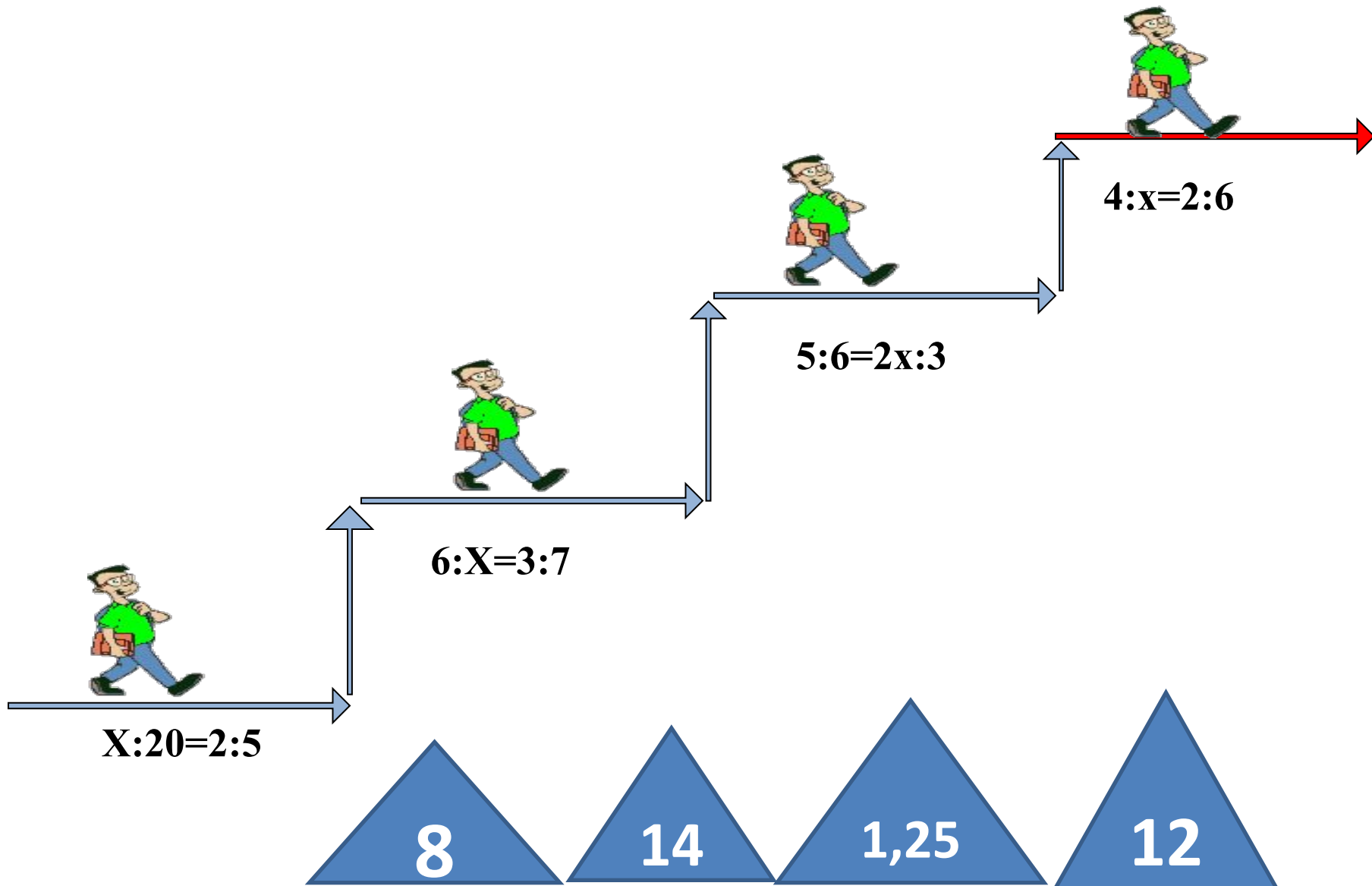

- A) 10   B) 16   C) 18   D) 8   E) 12

- «Кестені толтырыңыздар»

X	3	4	6	8	9	12	14
y	12						

КІМ ЖЫЛДАМ?

Рефлексия

- Сабақта нені үйрендім?
- Сабақ ұнадыма?
- Сабақтың ең қиын болған - жерлері қандай?
- Өзіңізге қанша баға қояр едіңіз?

Қері байланыс

Бағалау

*Назарларыңызға
рахмет!*

